

Framtidas skole i Os – skolestruktur

Arkiv: A20**Arkivsaksnr.:** 20/1243**Saksbehandler:**

Kommunedirektør

Saksnr.: Utvalg
42/21 Kommunestyret**Møtedato**

23.09.2021

[... Sett inn saksutredningen under denne linjen ↓](#)**Vedlegg:**

Vedlegg i saken er lagt ut på Os kommunes hjemmeside under framtidens skole
(Det er 103 journalposter i saken)

Se <https://os.kommune.no/barn-unge-utdanning/fremtidens-skole/>

Andre dokumenter i saken:

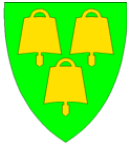
- 12.11.2020 UTTALELSE VEDR. PROSESS IFM SKOLESTRUKTUR
- 18.11.2020 REFERAT FRA MØTE I SAMARBEIDSUTVALGET VED OS SKOLE
- 18.11.2020 SE JOURNALPOST NR. 5
- 18.11.2020 VS: SAK 61/20 - MANDAT FOR FRAMTIDENS SKOLE I OS
KOMMUNE . BREV FRA FAU VED DALSBYGDA SKOLE OG OS
SKOLE
- 27.11.2020 MANDAT FOR "SKOLENE I OS KOMMUNE"
- 29.01.2021 FWD: REFERAT FRA MØTE I SKOLEKOMITÈ 14. JAN 21
- 24.02.2021 MANDAT FOR "SKOLENE I OS KOMMUNE"
- 01.03.2021 UTREDNINGSGRUNNLAGET OG MANDAT FOR "SKOLENE I OS
KOMMUNE"
- 08.04.2021 HØRINGSINNSPILL OM FRAMTIDENS SKOLESTRUKTUR I OS
KOMMUNE
- 15.04.2021 VS: REFERAT FRA KOMITEMØTE 8.APRIL 2021
- 15.04.2021 VS: REFERAT FRA SKOLEKOMITÈMØTE 18/3-21
- 26.04.2021 HØRING -FRAMTIDAS SKOLE I OS
- 07.05.2021 DOKUMENTASJON UTOVER DETALJERT REGNSKAP
/OPPSPLITTING AV KOSTNADER- OPPVEKST I OS KOMMUNE.
- 12.05.2021 VS: HEI! VIDERESENDER SVAR FRA FORELDRE PÅ 1. OG 2. TRINN
ANGÅENDE SKOLESTRUKTUR I OS.
- 17.05.2021 HØRING- FRAMTIDENS SKOLE
- 19.05.2021 HØRINGSUTTALELSE ANG. NY SKOLESTRUKTUR I OS KOMMUNE
FRA OS FJELLSTYRE
- 20.05.2021 HØRINGSSVAR FRA FORELDRE MED BARN I OS BARNEHAGE
- 26.05.2021 FREMTIDIG SKOLESTRUKTUR I OS KOMMUNE - UTTALELSE FRA
BUP

- 26.05.2021 HØRINGSUTTALELSE FRA FORELDRE MED BARN I OS
BARNEHAGE
- 27.05.2021 FRAMTIDAS SKOLESTRUKTUR, UTTALELSE FRA JOKER
DALSBYGDA
- 28.05.2021 HØRINGSINNSPILL FREMTIDENS SKOLE
- 29.05.2021 HØRINGSINNSPILL TIL FRAMTIDAS SKOLESTRUKTUR I OS
KOMMUNE
- 30.05.2021 HØRINGSINNSPILL TIL FRAMTIDIG SKOLESTRUKTUR I OS.
- 30.05.2021 HØRINGSINNSPILL TIL FRAMTIDAS SKOLESTRUKTUR I OS
KOMMUNE
- 30.05.2021 HØRINGSSVAR FRAMTIDENS SKOLE
- 31.05.2021 FREMTIDENS SKOLE OS KOMMUNE
- 31.05.2021 HØRINGSSVAR TIL FRAMTIDAS SKOLESTRUKTUR
- 31.05.2021 HØRING FRAMTIDAS SKOLE
- 31.05.2021 HØRINGSUTTALELSE VEDR. "FREMTIDENS SKOLE" FRA ALLE
ANSATTE VED DALSBYGDA SKOLE
- 31.05.2021 HØRING, FRAMTIDAS SKOLE I OS KOMMUNE
- 31.05.2021 FRAMTIDENS SKOLE I OS
- 31.05.2021 HØRINGSSVAR FREMTIDAS SKOLE I OS
- 31.05.2021 HØRINGSUTTALELSE "FRAMTIDAS SKOLE I OS" FRA OS SV
- 31.05.2021 ENDELIG HØRINGSUTTALELSE "FRAMTIDAS SKOLE I OS" FRA OS
SV
- 31.05.2021 HØRINGSSVAR VEDRØRENDE "FREMTIDENS SKOLE I OS" FRA
UTDANNINGSFORBUNDET OS OG FAGFORBUNDET OS
- 31.05.2021 FREMTIDAS SKOLE STRUKTUR OS KOMMUNE.
- 01.06.2021 HØRINGSINNSPILL - "FRAMTIDAS SKOLE I OS"
- 01.06.2021 UTTALELSE TIL "FRAMTIDAS SKOLE I OS KOMMUNE"
- 01.06.2021 SKOLESTRUKTUR I OS KOMMUNE
- 01.06.2021 HØRINGSSVAR FRAMTIDAS SKOLE I OS
- 01.06.2021 FRAMTIDAS SKOLE I OS - INNSPILL
- 01.06.2021 HØRINGSSVAR FRAMTIDAS SKOLE I OS FRA REKTOR VED OS
SKOLE
- 01.06.2021 SVAR PÅ HØRING OM SKOLESTRUKTUR I OS
- 01.06.2021 HØRINGSSVAR TIL FRAMTIDAS SKOLE I OS.
- 02.06.2021 HØRINGSSVAR FREMTIDENS SKOLE I OS
- 03.06.2021 HØRINGSSVAR FRAMTIDS SKOLE FRA SAMARBEIDSUTVALGET
VED OS SKOLE.
- 03.06.2021 HØRINGSSVAR FRAMTIDAS SKOLE I OS FRA LÆRERNE VED OS
SKOLE.
- 04.06.2021 FREMTIDENS SKOLE I OS, HØRINGSSVAR FRA
SAMARBEIDSUTVALGET DALSBYGDA SKOLE
- 04.06.2021 VS: INNSPILL SKOLEUTREDNING
- 06.06.2021 HØRINGSSVAR NR. 2 - FRAMTIDAS SKOLE I OS
- 04.06.2021 HØRINGSSVAR FRA ELEVRÅDET FRA OS UNGDOMSSKOLE
ANGÅENDE FREMTIDENS SKOLE I KOMMUNEN.

- 04.06.2021 HØRINGSUTTALELSE ELEVRÅDET DALSBYGDA
07.06.2021 HØRINGSSVAR MELLOMTRINNET VED OS SKOLE
07.06.2021 HØRINGSSVAR 4. KLASSE OS SKOLE
18.06.2021 FRAMTIDAS SKOLE - HØRINGSINNSPILL OG FORSLAG TIL
FRAMTIDIG STRUKTUR
24.06.2021 KVALITETSSIKRING AV TALLENE I SKOLEUTREDNING OM
FRAMTIDAS SKOLE I OS KOMMUNE
02.07.2021 MANDAT FOR "SKOLENE I OS KOMMUNE"
16.07.2021 MANDAT FOR "SKOLENE I OS KOMMUNE"
02.08.2021 MANDAT FOR "SKOLENE I OS KOMMUNE"
05.08.2021 OPPFØLGING AV VEDTAK - SAK 17/21
11.08.2021 SVAR - OPPFØLGING AV VEDTAK - SAK 17/21
13.08.2021 MANDAT FOR "SKOLENE I OS KOMMUNE"
20.08.2021 MANDAT FOR "SKOLENE I OS KOMMUNE"
06.09.2021 MANDAT FOR "SKOLENE I OS KOMMUNE"
13.09.2021 MANDAT FOR "SKOLENE I OS KOMMUNE"
13.09.2021 MANDAT FOR "SKOLENE I OS KOMMUNE"
21.09.2021 RE: SV: FRAMTIDAS SKOLE I OS - INNSPILL
22.09.2021 VS: SV: FRAMTIDAS SKOLE I OS - INNSPILL
22.09.2021 VS: SAMFUNNSMESSIGE KONSEKVENSER VED EN SKOLE I OS
22.09.2021 RE: SV: FRAMTIDAS SKOLE I OS - ETTERLYSNING INNSPILL
20/1243-53
22.09.2021 FRAMTIDAS SKOLE I OS - INNSPILL FRA 13 ENKELTPERSONER
23.09.2021 HØRINGSSVAR FRA FAU DALSBYGDA, FRAMTIDAS SKOLE I OS,
2.HØRINGSRUNDE
23.09.2021 FRAMTIDAS SKOLE I OS - HØRINGSSVAR 2. RUNDE, RANDI
BRÆND
28.09.2021 SAMFUNNSMESSIGE KONSEKVENSER - FRAMTIDAS SKOLE
29.09.2021 POSTLISTE
29.09.2021 SVAR - FRAMTIDAS SKOLE I OS - ETTERLYSNING INNSPILL
20/1243-53
30.09.2021 TRYSIL KOMMUNES VURDERING AV ØKONOMISKE
KONSEKVENSER AV NEDLEGGELSE DALSBYGDA SKOLE I OS
KOMMUNE
05.10.2021 MANDAT FOR "SKOLENE I OS KOMMUNE"
06.10.2021 SVAR - HØRINGSSVAR FRA FAU DALSBYGDA, FRAMTIDAS
SKOLE I OS, 2.HØRINGSRUNDE
07.10.2021 SAMFUNNSMESSIGE KONSEKVENSER - INNSPILL FRA OS SV
07.10.2021 INNSPILL FRA ANSATTE OG FAU VED DALSBYGDA SKOLE -
SAMF.MESSIGE KONSEKVENSER
08.10.2021 VS: INNSPILL TIL SAMFUNNSMESSIGE KONSEKVENSER VED
ENDRET SKOLESTRUKTUR
08.10.2021 BEREGNINGER

Saksopplysninger:

Innhold

1. Bakgrunn og økonomiske forutsetninger	5
2. Komiteens innstilling	6
3. Høring.	7
4. Kommunestyrets vedtak.....	8
4.a. Beregning av innsparingspotensial ved Dalsbygda- og Os skole	8
4. b. Oppvekstsenter	10
4.c. Endring i varsla kompetansekrav	10
5. Grendemøter.....	10
6. Andre høring	11
7. Offentlig eller offentlig og privat skole i Os	11
8. Vurdering av samfunnsmessige konsekvenser	12
9. Vurderinger av alternativer.....	12
Alternativ 1 – Fortsette som før med reduserte budsjetttrammer.....	13
Alternativ 1b – Vente og se.....	13
Alternativ 2– En skole i Os	14
Alternativ 2b – Etablering av friskole	14
10. Rehabilitering og nybygg Os skole.....	15

1. Bakgrunn og økonomiske forutsetninger

Bakgrunnen for «Framtidas skole» er elevtallsutviklingen og kommuneøkonomi.

Kvalitet i skolene er god og kvalitet har ikke vært «driver» for omstillingsarbeidet.

Elevsituasjonen i Os er slik at alle elever kan samles på Os uten å øke bemanningen

Elevtallet

Elevtallet er nesten halvert fra **294 elever** i 2009 til **153 elever** pr 08.10.21.

Samles alle elevene fra 1.-7. trinn ved Os skole blir størrelsen i underkant av 100 elever.

Os skole hadde ca 100 elever på 1.-7. trinn fram til skoleåret 2015/2016.

Ungdomstrinnet er redusert **fra 85 elever til 49 elever** i samme periode.

SSB-prognoser viser at elevtallet, for 1.-10. trinn vil ligge på **170** i perioden fram til 2030.

Fordelt med **120 elever** på barnetrinnet og **50 elever** på ungdomstrinnet.

Antallet eldre over 67 år er økende og det er behov for dreining i budsjetttrammene.

Os kommune bruker i dag ca 5 millioner mer til skoledrift enn det kommunen får i rammetilskudd fra Staten.

Etter 1. høring og kommunestyrets vedtak dreier saken seg om Os skole skal ha en eller to skoler i os kommune.

Økonomien i utredningsarbeidet er basert på følgende forutsetninger:

1. Det reviderte kommuneregnskapet og regnskapet for Dalsbygda de siste 5 år legges til grunn. Dalsbygda har en gjennomsnittskostnad på på **6, 793 millioner**. Dette tallet blir brukt som et anslag for innsparing dersom skolen legges ned.

2. Elevene kan flyttes til Os skole uten å øke bemanningen.

3. Det er en del utgifter som må følge elevene uavhengig av lokalisering. Dette er utgifter til materiell, spes.ped, skyss mm.

4. Rammetilskuddet følger til enhver tid elevene; pr dags dato ca. kr. 119.000,-.

5. Ved etablering av friskole blir Os kommune trekt i rammetilskudd med 105.600 pr elev.
6. Os kommune bruker i dag ca 5 millioner mer til oppvekst enn det som kommune får i rammetilskudd til skole.
7. Dersom Dalsbygda legges ned gir det en årlig innsparing på 4,4 millioner; jamfør tabell som er vist under saksvurdering.
8. Risiko
Strukturendring og omstilling krever ressurser og er forbundet med risiko med tanke på gevinstrealisering. Risikofaktorer er spesielt:

- Nedbemanningen og omstillingsarbeidet knyttet til dette.
All nedbemanning fører til usikkerhet med tanke på hvem som må avslutte arbeidsforholdet og dette krever at prosessen ikke må dra ut i tid. Os kommune har drevet nedbemanning innen helse og omsorg i mange omganger og har erfaring med dette.
- Bruk av lokaler dersom Dalsbygda skole legges ned/ driftskostnadene kan bli høyere enn forventet.

2.Komiteens innstilling

Komiteen ga en delt innstilling til kommunestyret 17. juni

Flertallsinnstilling fra Live Mestvedthagen Ryen, Thomas Engavoll, Katrine Ness og Jon Ola Kroken

2A Os innfører en skole fra skoleåret 22/23.

Begrunnelse:

Det skal etableres en skolestruktur som står seg på lang sikt. Skolen legges til Os sentrum.

Det er beregnet et innsparingspotensial i reduksjon av stillinger på 3,5 millioner ved å samle to skoler til en skole. I tillegg kommer innsparing i årlige driftsutgifter til bygg på 1,2 million. Totalt 4,7 millioner.

Ressursene må samles med tanke på elevtallet, økonomi, fagmiljø, rekruttering og psykososialt miljø for elevene. Dersom Os kommune skal fortsette med to skoler og reduserte inntektsrammer vil det bety et dårligere tilbud med færre årsverk på begge skolene.

Det vises til vedtatt økonomiplan som også synliggjør et stort omstillingsbehov innen helse og omsorg. Antall eldre i Os kommune vil øke betydelig, mens elevtallet vi ligge stabilt på 170 elever etter SSBs prognoser.

Mindretallets innstilling ved Per Erik Husøy og Johan Mylius Kroken

2B Os kommune opprettholder dagens skolestruktur med skole i Dalsbygda og på Os.

For å ivareta omstillingsbehovet fremmes følgende forslag til innsparinger i økonomiplan 2022-26:

- Tilpasning til lærernorm med dagens struktur
- Det stilles strengere krav om å holde seg til budsjettet.
- Utrede om administrative stillinger kan slås sammen eller reduseres.
- Se på muligheten til å bruke lærere på tvers av skolene (jmf. kulturskolen)
- Utrede hvordan det kan være mulig å inkludere flere frivillige i oppvekstsektoren, slik som i omsorgsektoren.
- Andre innsparingstiltak med dagens struktur som kommer fram i høringsrunden.

Begrunnelse

Kvaliteten ved begge skolene er udiskutabelt god. Det finnes ikke noen beviser for at kvaliteten og læringsmiljøet endres ved å endre strukturen. Dette er derfor et rent økonomisk og samfunnsøkonomisk spørsmål. Mindretallet i komitéen mener derfor at de potensielle samfunnsøkonomiske konsekvensene ved å legge ned Dalsbygda skole ikke kan forsvares av de økonomiske gevinstene.

Vi anerkjenner utfordringen med lave elevtall og mindre statlige overføringer som resultat av dette. Denne saken handler derfor mer om økonomisk og samfunnsmessige prioriteringer.

Skolen i Dalsbygda er av god kvalitet og skolen er avgjørende for den totale samfunnsutviklingen, tilflytting med mer til bygda.

I flere av høringssvarene kommer det også tydelig frem at vi må se på tiltak som rammer elevene minst mulig. Mindretallet mener derfor vi skal maksimere effekten av slike tiltak før vi diskuterer strukturendring.

3. Høring.

- Det en bred andel av befolkningen som har ytret sin mening i saken.

Høringsrunde 1:

- Det har kommet 14 svar fra inviterte høringsspartner (elever via elevråd, foreldre gjennom FAU, ansatte, samarbeidsutvalg, PPT og BUP).
 - 4 av disse høringsspartene ønsker å opprettholde dagens skolestruktur
 - 7 av disse høringsspartene ønsker å samle skoledrift ett sted, ved Os skole
 - 3 av disse høringsspartene stiller seg nøytrale til om dagens struktur skal endres eller ikke
- 406 personer har svart gjennom digital spørreundersøkelse. Av disse mener

- 261 innbyggere at Os kommune skal ha en skole i kommunen.
 - 145 innbyggere mener Os kommuner skal ha to skoler.
 - 255 av 261 mener skolen skal være i Os sentrum.
-
- Det kom inn 13 svar fra enkeltpersoner. Av disse er det innbyggere som både ønsker å endre (4) og å opprettholde dagens skolestruktur (7).
 - Alternativet om samling av hovedtrinn på en skole er ansett som lite ønskelig - dette alternativet bortfaller etter nevnte vedtak i kommunestyret 17.06.21.
 - Med bakgrunn i CV 19 ble det lagt til grunn digital medvirkning i første høringsrunde. Andre høringsrunde baserte seg på grendemøter og møter med FAU mm.
 - Alle hørings svar og oppsummeringer av den digitale spørreundersøkelsen ligger på kommunens temaside her:
<https://os.kommune.no/barn-unge-utdanning/fremtidas-skole/>

4. Kommunestyrets vedtak

Kommunestyret ba administrasjonen om følgende:

- Når innsparingspotensialet for sammenslåing til en skole er kvalitetssikret, ber kommunestyret om en synliggjøring av mulighetene for å spare et tilsvarende beløp uten å endre skolestrukturen
- Kommunestyret ber om beskrivelse av hvordan skoletilbudet for elevene ser ut i praksis (hensyntatt lærenorm og kompetansekrav osv med økonomiske konsekvenser skoleåret 2022/2023 og skoleåret 2025/2026 ved de ulike alternativene.

4.a. Beregning av innsparingspotensial ved Dalsbygda- og Os skole

Rektorene har jobbet med denne utfordringen og svart ut dette i felles FAU-møte, 31.08.21, og i Formannskap 16.09.21. Bestillingen på innsparing var 1,5 og 3, 2 på henholdsvis Dalsbygda skole og Os skole.

Dalsbygda skole v/ rektor har levert 3 ulike scenarier for skoleårene 2022/23 og 2025/2026 med titlene «Ønsket situasjon», «Dugelig situasjon» og «Lovlig, men ikke ønsket situasjon».

De to siste scenariene gir besparelser som er mulig å gjennomføre da skolen allerede fra høsten 2021 har blitt 2-delt; 1.-4. trinn er en gruppe og 5.-7. trinn er en gruppe. For å få effekt av tiltak må i hovedsak antallet ansatte reduseres. I praksis skisseres en plan for reduksjon av ansatte i kombinasjon med noen andre grep som f.eks. en overgang til digitale læremidler.

Hvis prognoser for elevtallet i Dalsbygda blir en realitet, blir dagens elevtall nesten halvert fram mot 2025/2026. Med en to-delning av skolen kan en opprette drift med langt færre ansatte. Det ligger en viss usikkerhet knyttet til andelen og omfanget av spesialundervisning i framtiden, også ved Dalsbygda skole.

Det er sannsynlig at Dalsbygda skole klarer å gjennomføre et kutt tilsvarende kr. 1,5 millioner, men dette avhenger av flere forhold:

- At det blir en reduksjon i elevtilgangen de kommende årene
- At andelen og behovet for spesialundervisning ikke øker betraktelig.

I perioden 2022/23-2026/27 er prognoser på elevtallet sterkt synkende med i nærheten av en halvering av elevtallet fra 29 elever i dag til 16 elever. Dette sannsynliggjør at reduksjoner som beskrevet over ikke bare er mulig men påkrevd.

Os skole v/ rektor har gjennom sine uttalelser, framvist møter som henvist til over, synliggjort kompleksiteten knyttet til drift av Os skole og at en nedbemanning tilsvarende et kronebeløp på kr. 3,375 millioner virker urealistisk. Dette skyldes flere forhold; blant annet er det ikke mulig å aldersblendede mer enn det gjøres i dag på grunn av gruppestørrelser. Ved mer aldersblanding enn i dag på f.eks. ungdomstrinnet vil gruppene bli for store.

Os skole har også en langt større kompleksitet knyttet til elevgrunlaget da skolen til enhver tid må ha ressurser til elever som har rett på særskilt norskopplæring. Gjennom både familieforening av flyktninger og ved arbeidsinnvandring tilkommer barn og ungdom som skal ha et pliktig opplæringstilbud. Alle barn som er i grunnskolepliktig alder har rett på utdanning hvis det er forventet at de skal bo i Norge i mer enn 3 mnd. Disse elevene må skolen kunne ta imot og gi et tilbud på kort varsel innenfor de rammene som allerede er gitt skolen.

Etter framlegg i formannskapet den 16.09.21 sannsynliggjøres det at Os skole klarer å spare inn ca. 1,2 millioner ved å redusere assistent og lærerstillinger hovedsakelig

knyttet til ungdomstrinnet. Det muliggjøres også et kutt med overgang til mer digitale læremidler.

I perioden 2022/23-2026/27 er elevtallet på barnetrinnet **stigende fra 69 elever til 82 elever**. Dette sannsynliggjør at større reduksjoner i dagens rammer enn de som er angitt over er utfordrende å gjennomføre.

Rektorenes innlegg er å finne på Framtidas skole:

<https://os.kommune.no/barn-unge-utdanning/fremtidas-skole/>

4. b. Oppvekstsenter

Alternativet om å opprette et oppvekstsenter for barnehage og 1.-4. trinn i Dalsbygda har fått svært lite eller ingen oppslutning. Dette synet har framkommet i bygdemøtene og i møter med FAU i Dalsbygda. På bakgrunn av dette framstår ikke opprettelse av et oppvekstsenter i Dalsbygda som et reelt alternativ/ ønsket alternativ og vil ikke bli kommentert videre i saksframlegget.

4.c. Endring i varsla kompetansekrav i Hurdalsplattformen

De nye kompetansekravene som var planlagt innført fra 2025/26 med 30 og 60 studiepoeng innen norsk, samisk, norsk tegnspråk, engelsk og matte er blitt skrotet av ny regjering for de som er tilsatt før 2014. Dette kravet ville gjort det enda vanskeligere å drifte småskoler grunnet reduksjon i fleksibilitet og utnyttelse av lærerressurser.

Hurdalsplattformen, for en Regjering utgått fra Ap og SP står som følger under kunnskap for framtida : Fjerne «avskiltinga» av lærere utdanna før 2014. Utover dette består kompetansekrava.

5. Grendemøter

Se her <https://os.kommune oppsummering-fra-grendemøter>

Tufsingdal

- Det ble poengtert og synliggjort at flytting og samling av hovedtrinn i både Dalsbygda og Os skole er uaktuelt
- Selv om skolen er nedlagt er det fortsatt liv i bygda
- Det er to fådelte skoler i OS i dag. De som flyttet til Os skole blomstret opp.
- Det ble stilt flere spørsmål til friskolegruppa om varmt måltid, innholdet med mer

Os

- Er bekymret for kvaliteten dersom to skoler opprettholdes med nedjustering i budsjettet
- Her ble det stilt en del spørsmål til friskolegruppa om konsekvenser dette har for den offentlige skolen i Os
- Har friskolegruppa diskutert §2.1. i friskolelova? Den sier at en skole skal ikke få godkjenning dersom det gir negative konsekvenser for det offentlige skoletilbudet
- Har friskolegruppa noen mening om hvordan resterende innsparing skal tas etter etablering
- Hva med reisetid for elever fra potensielt andre skolekretser/kommuner

Dalsbygda

- Etterlyser kvalitetssikring av tall og innsparingspotensialet ved nedlegging
- Os kommune må utrede samfunnsmessige konsekvenser jamfør vedtak i kommunestyret
- Det var misnøye med 1. høringsfristen og manglende tilbakemelding.
- Poengterer konsekvenser for elevenes folkehelse og samspill med besteforeldregenerasjonen ved nedlegging skole
- Politikerne ble utfordret til å si sitt standpunkt i saken
- Ønsker primært offentlig skole i stedet for privatskole
- Det går ei grense for størrelse på privatskole; den er 15 i dag

6. Andre høring

Det ble satt ny høringsrunde med frist 23. september 2021. I invitasjonen ble det bedt om innspill dersom noen hadde andre kommentarer enn ved 1. gangs høring. Etter høringsrunde 2 kom det kun inn to innspill fra; FAU Dalsbygda og en privatperson.

Komiteen har svart ut disse henvendelsene 5. og 6. oktober 2021. Innspill og svar ligger på kommunens temaside. På bakgrunn av kun to innspill og komiteens tolkning og svar på disse, ansees det fra komiteen at saken ikke er tilført nye momenter etter denne runden.

7. Offentlig eller offentlig og privat skole i Os

Se egen sak.

8. Vurdering av samfunnsmessige konsekvenser

Se - [/Konsekvensutredning-210421.pdf](#) punkt 1.5:

Sitat: Det har negative konsekvenser for ei bygd dersom skolen legges ned. Det påvirker nærmiljøet, og bygda mister et viktig samlingspunkt. Samtidig må skolene ha et minimum av elever for at det skal være forsvarlig med opprettholdelse av to små skoler. I 2021 er elevtallet i Os kommune så lavt ved begge skolene at begge skolene kan huse alle elevene.

Kommunedirektør utfordret formannskapet og slik at det ble diskusjon i partigruppene. Svarene til FAU Dalsbygda, Os AP, OS KRF, OS SV og OS SP er utlagt på vår hjemmeside.

Uttalelsene står for seg sjøl og politikerne får vurdere og vektlegge disse. Noen punkter nevnes her:

- Ansatte ved Dalsbygda skole og Dalsbygda FAU har gitt en god beskrivelse av hvordan de opplever konsekvensene dersom skolen legges ned.
- Rektor ved Dalsbygda skole beskriver nærmiljøpedagogikken som en av de fire bærebjelkene for en aldersblandet nærmiljøskole.
- Noen vil flytte tilbake til Os fordi Os har to små skoler, andre vil det ikke. Innflyttere vil nok også ha delt syn i saken. .
- Flere svar peker på at bygder kan klare seg godt uten skole.

Kommunedirektør mener at det å miste en skole i ei bygd, vil være et tap av samlingspunkt, arbeidsplasser og liv og aktivitet rundt skolen. Men når elevtallet er halvert på 10 år og alle elever kan samles på Os skole uten å øke bemanningen eller antall klasserom, så vektlegges elevtall og økonomi foran samfunnsmessige konsekvenser. Dalsbygda har både kapasitet, kompetanse, engasjement og vilje til å utvikle Dalsbygda videre uten en skole. Lag og foreninger vil bestå som før og samlinger på samfunnshuset vil gå sin gang

9. Vurderinger av alternativer

Alternativ 1	To skoler med reduserte driftsrammer
Alternativ 1b	Vente og se alternativet med reduserte driftsrammer
Alternativ 2	En skole
Alternativ 2b	Sannsynlig konsekvens – etablering av friskole

Omstillingsbehovet i 2022 er satt til 8 millioner for å få budsjettet i balanse.

Alternativ 1 – Fortsette som før med reduserte budsjetterrammer

Å fortsette som før betyr at Os - og Dalsbygda skole må redusere sine rammer i takt med reduksjonen i antall elever og et økende behov og press på helse og omsorg grunnet befolkningssammensetningen og flere eldre.

I utredningen er det skissert drift av skolene med en reduksjon på 1, 5 million i Dalsbygda og 3, 2 millioner/1.2 millioner på Os skole.

Denne reduksjon vil bety et dårligere tilbud ved begge skolene og vil ramme hardest de elevene som har behov for ekstra støtte og veiledning:

- Dalsbygda skole kan klare å ta inn ca. 1,5 millioner. Dette forutsetter at elevtallet er synkende som prognoser tilsier og at det ikke oppstår en vesentlig økning i spes.ped behov.
- Os skole har en svak stigning i elevtallet på barnetrinnet i perioden. Sett i lys av dette, begrensede muligheter for ny aldersblanding, behov for særskilt norskopplæring knyttet til arbeidsinnvandring mv. er det helt urealistisk at Os skole skal klare å redusere sin drift med 3, 2 millioner. Det er sannsynliggjort at Os skole kan klare å redusere sine rammer med ca. 1,2 millioner.

Kommunedirektør understreker kompleksiteten med å fortsette som i dag uten strukturendringer. Dette betyr reduserte rammer for begge skolene og en svekkelse av tilbudet begge steder. Kommunedirektør er bekymret for at vi får to dårligere skolere/dårligere tilbud dersom Os kommune fortsatt skal drifte to små skoler i kommunen

Alternativ 1b – Vente og se

Rammer for skolene må reduseres tilsvarende som i alternativ 1.

Alternativet har særlig fokus rettet mot at:

- Dalsbygda er optimistisk med tanke på tilflytting
- Usikkerhet med regjeringsskifte og kommuneøkonomi

Det er stor giv i Dalsbygda og i stedet for at denne energien skal gå til og drifte en friskole, bør den istedet benyttes inn i den offentlige skolen som sikrer en helhetlig skole i hele Os.

Dersom elevtallet kommer ned på i nærheten av 17 elever i perioden rundt skoleåret 2024/ 25 for Dalsbygda skole er det grunnlag for å ta denne saken opp på nytt.

Alternativ 2– En skole i Os

Dette betyr at elevene som i dag går ved Dalsbygda skole overflyttes til Os skole.

Dette medfører:

- Os skole får et likt antall elever som skolen nylig har hatt.
- Ressurser knyttet til spes.ped, SFO, undervisningsmateriell mv. flyttes med elevene fra Dalsbygda til Os – ressurser og «laget rundt barna» samles ett sted.
- Bedre forutsetninger for en «vi-skole» fra 1.-10. trinn
- En felles skole etableres for alle fra 6- 16 år med likt pedagogisk opplegg.
- Enklere overgang fra barneskole til ungdomsskole for alle elever i kommunen.
- En samling vil gi ett samlet sosialt-, lærings- og fagmiljø for elever og ansatte.
- Ett fagmiljø gir samlet kompetanse på en skole som knyttet til f.eks. undervisningsfag, spesialundervisning, uteskole og arbeid med elevenes psykiske helse.
- Musikk- og kulturskoleopplæring og alternativ læringsarena gjennom kulturskolen tilgjengeliggjøres likt for alle elever.
- Elever med samme alder/jevnaaldrende går ved en skole - dette betyr flere muligheter for å finne «likesinnede» og for læringsaktiviteter gjennom ulike treffpunkter som å finne venner, lek og annen samhandling.
- Minus er at Dalsbygda mister skole i bygda .

Alternativ 2b – Etablering av friskole

Som følge av arbeidet med framtidens skole og skolestruktur, er det etablert ei gruppe som jobber med etablering av friskole i Dalsbygda. Grappa er både engasjert, har mye kompetanse og kapasitet i dette arbeidet. Dette er blant annet synliggjort i presentasjoner på grendemøter i august 2021.

Konsekvensene med friskole er forsøkt belyst i egen sak og kan oppsummeres med: Vår jobb i en kommune er å drifte en god offentlig skole. Vi mener at de verdier som er skapt og bygd opp gjennom årenes løp i den offentlige fellesskolen er viktig å ivareta videre.

Kommunedirektøren mener at det er best å fortsette med et helhetlig og offentlig opplæringsløp fra 6-16 år.

- Pr i dag kan vi ikke se at en friskole vil tilføre noe nytt utover det vi allerede har i Os.
- En friskole løser ikke problemet med færre elever, snarere tvert imot da 30 elever vil bli tatt ut av den offentlige skolen.

Kommunedirektøren mener derfor at alternativ 1b og alternativ 2 med opprettholdelse av dagens skolestruktur er bedre enn dette alternativet så lenge elevtallet muliggjør en friskole.

10. Rehabilitering og nybygg Os skole

Bygg

Os kommune har en bygningsmasse tilknyttet ungdomsskole, kontorer og spesialrom som det må gjøres noe med grunnet store energitap.

Det ligger innsparingspotensiale i bygningsmassen da denne er uhensiktsmessig, er i dårlig tilstand og uøkonomisk med tanke på både areal og energiforbruk. Foreløpige analyser skisserer et innsparingspotensial på ca. 1. mill pr år som kan gi god drahjelp økonomisk hvis det blir realisert. (Forprosjekt i regi Norconsult).

Se informasjon i Konsekvensutredning i punkt 1.10 <https://os.kommune.no/wp-content/uploads/2021/04/Konsekvensutredning-210421.pdf>

Os kommunestyre gjorde vedtak av 17.06.21 om å fortsatt og ha ungdomsskole i Os.

Kommunedirektør anbefaler at alternativet om ombygging/nybygg og energieffektivisering ved Os skole utredes videre. En rehabilitert Os skole vil skape identitet og stolthet og bli en skole som er tilpassa til dagens og framtidens behov. Pr i dag er byggevarer svært dyrt, men dette vil endre seg og en rehabilitering må tilpasse seg rett tidspunkt for rehabilitering/nybygg.

Saksvurdering:

Det overordna målet i Os kommune er å sikre en god oppvekst med gode skoler og barnehage.

Dette forutsetter en aktiv skoleeier, engasjerte elever, foreldre og ansatte innen oppvekst.

Bakgrunnen for saken om «Framtidens skole» er nedgangen i antall elever.

Os har to små skoler i dag. I tillegg har Os kommune et økende behov for tjenester innen helse og omsorg med tanke på flere eldre (Os kommune teller 341 personer over 67 år i 2020. Dette endres til anslagsvis 500 i 2030.)

Elevtallet, etter SSB sin prognosemodell, vil holde seg stabilt på 170 elever med anslagvis 120 elever på 1.-7. trinn og 50 elever på 8.-10. trinn.

Slik det ser ut i dag er det også forventet en glidning i elevtallet. Skolekretsen knyttet til Dalsbygda skole står foran en mulig halvering i elevtallet og ved Os skole er det forventet en økning i elevtallet.

Os kommune bruker ca. 5 millioner mer til skoledrift enn det vi får fra Staten i rammetilskudd. Dette må endres framover grunnet endringer i demografi. Dersom Os kommune ønsker å opprettholde nivået inne helse og omsorg, så anslås at sektoren må tilføres ca. 15 millioner fram til 2030. (KS Konsulent)

Økonomien i alternativene – gitt forutsetningene i punkt 1.

	Dagens situasjon Dalsbygda	Nedlegging av Dalsbygda skole og overflytting av elever til Os	Utgifter for Os kommune til friskole	Forklaring
Lønnsutgifter	4,35	0	0	
Spes.ped (lønn)	0,8	0,8 Overføres Os skole	0,8	Likt i alle alternativer
SFO (lønn), undervisningsmateriell, samisk	0,68	0,68 Overføres Os skole	0,06 (samisk)	OS kommune betaler ikke for SFO ved friskole
Skyss	0,1	0,36	0,1	Økte kostnader ved skyss til Os
Bygg	0,867	0,60	0	Bygget selges til friskolen. Ved friskole/salg av bygg er lånegjelden på kr. 3,75 mill. innfridd ved utgang 2022. *Strøm, leie av samfunnshus, avskrivning, vaktmester, kommunale avgifter og forsikring.
Tap i rammetilskudd			3,168	Trekk i rammetilskudd kr. 105.600,- per elev ved friskole (trekk på kr. 3,17)
Sum utgifter totalt for Os kommune	6,793	2,44 1,48 overføres med elevene til Os	4 millioner	

- Dagens skole i Dalsbygda koster i gjennomsnitt 6,8 millioner de siste fem år.
- Nedlegging av Dalsbygda skole gir en årlig innsparing på kr. 4,4 millioner.
- Dersom friskole opprettes vil dette koste Os kommune, med de gitte forutsetninger, 4 millioner pr år.

Økonomisjef har utarbeidet et skjema for fordeling til virksomhetene i 2022 på 160,9 millioner. Det mangler pr i dag 8 millioner som må foreles med innsparingstiltak på virksomhetene. Skolene må minimum ta 2,4 millioner i 2022, men dette er noe urealistisk da nytt budsjettår starter midt i et skoleår og slike innsatser må tas av lønnsmidler.

Kommunedirektørens rolle og sluttvurderinger

Kommunedirektøren har ansvaret for å utrede saken om skolene i Os kommune på et faglig og forsvarlig grunnlag der ulike alternativer konsekvensutredes. Dette for at komiteen og kommunestyret kan gjøre gode velinformerte valg på et bredest mulig beslutningsgrunnlag.

Kommunedirektøren har vurdert og lagt til grunn følgende alternativer:

Alternativ 1	To skoler med reduserte driftsrammer
Alternativ 1b	Vente og se alternativet med reduserte driftsrammer
Alternativ 2	En skole
Alternativ 2b	Sannsynlig konsekvens – etablering av friskole

Kommunedirektøren prioriterer disse alternativene i følgende rekkefølge:
Alternativ 2, 1b, 1 og 2b.

Begrunnelsen for prioriteringen av en skole i Os kommune er **elvtallsutviklingen med tilhørende økonomi og forventet befolkningssammensetning** .

Kommunedirektøren mener at Dalsbygda med sin kompetanse, kapasitet, vilje og engasjement vil klare å kompensere for tapet av skolen og bidra til nyskaping i bygda.

Debatten om skolestruktur vil bare fortsette med dagens prognosebilde og behov for omstilling mellom sektorer dersom Os kommune ikke gjør noe med skolestruktur. Kommunedirektøren ser det som meget vanskelig og krevende å få til nødvendig omstilling og reduksjon i rammer uten å endre dagens struktur.

Kommunedirektøren er bekymret for konsekvensen ved å drifte videre med to små skoler. Dette vil bety reduserte driftsrammer og vil gi et dårligere tilbud for elevene våre ved begge skoler.

Friskole kan bli en realitet dersom Dalsbygda skole legges ned. Det kan bli bra for Dalsbygda, men dette vil gå utover resten av det offentlige tilbudet. Alternativ 1 b kan være et akseptabelt alternativ så lenge antall elever i Dalsbygda er på nivå med det som skal til for å drifte en friskole. Pr i dag har staten definert dette til å være 15 elever.

Hurdalsplattformen, regjering utgått fra AP og Sp 2021-25

Denne kan tyde på at mulighetene for etablering av friskoler blir strammet inn og at de folkevalgtes muligheter til å stoppe etablering av nye skoler styrkes; jamfør punkt under Kunnskap for framtida.

I Hurdalsplattformen er det også kommet inn et punkt om å innføre et nytt kriterium i inntektssystemet for kommunene med et grunntilskudd på 500.000 pr grunnskole. Kommunedirektør vet ikke om dette betyr en økning i de frie inntekter som skal fordeles i Norge, eller om det blir omfordelt innenfor dagens frie inntekter.

Valg av alternativ

Kommunedirektør har vært i tvil mellom å velge alternativet en skole og «vente og se». I valget mellom å fortsette med reduserte budsjetter på to skoler, en krevende kommuneøkonomi, lavt elevtall og økende antall eldre, mener kommunedirektør at en samling og satsing på en skole er det beste på lang sikt for elevene i Os kommune.

Kommunedirektør mener at komiteen og kommunestyret med sitt vedtak av 17.06.21 har gjennomført en omfattende prosess. Det er vurdert ulike alternativer med konsekvenser og mange har fått sagt sin mening i saken. Dette slik at kommunestyret har grunnlag til å ta det endelige valget ad skolestruktur på kort/ og eller lang sikt.

Endring av skolekretser.

Endringer i kretsgrenser for skoler berører elever, foreldre og nærmiljø. Skolens *samarbeidsutvalg* og *foreldrerådet*, bør derfor få anledning til å uttale seg på nytt dersom det blir vedtak om en skole i Os.

Andre som bør få anledning til å uttale seg i saken om endring i kretsgrenser er brukere av skolen som vil bli påvirket av en nedleggelse, brukerorganer ved skolene, for eksempel skolemiljøutvalg og elevråd, samt fylkeskommunen vedr. endringer i skysstbehov

Det finnes ikke lov- og forskriftsbestemte regler for hvor lang fristen for å uttale seg skal være i saker om skolestruktur/ endring i kretsgrenser. Kommunene anbefales å benytte 2 måneders høringsfrist, se: <https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/narskole-og-skolekretsgrenser/udir-2-2012---behandlingen-av-saker-om-skolenedleggelser-og-kretsgrenser/>

... Sett inn saksutredningen over denne linjen ↑

::: Sett inn forslag til vedtak under denne linjen ↓

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1.Os kommunestyre går over til en skole og en skolekrets i Os kommune fra skoleåret 22/23.

Begrunnelsen for en skole i Os er elevtallsutviklingen, inntektssystemet som baseres på rammetilskudd pr. elev og forventet befolknings sammensetning med flere eldre.

En fortsettelse med to skoler betinger reduserte budsjetttrammer til skolene. Dette vil gi et dårligere tilbud og vil ramme elvene på en negativ måte.

2. Endring av skolekrets vil komme som ny sak etter høring.

3. Mandatet om framtidens skole i k-sak 10 /21 omfattet også å utrede skolens bygningsmasse på Os skole. Kommunestyret ber kommunedirektør legge fram sak om forprosjektet «Rehabilitering Os skole /evt. nybygg med fokus på energieffektivisering og bedre arealutnyttelse av dagens arealer.

Kommunestyret vektlegger gode skolelokaler for å fremme elevenes helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt læringslyst.

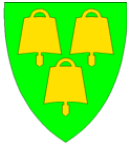
4.Kommunestyret vil sette i gang et arbeid for å skape ny bruk og ny aktivitet i lokalene til Dalsbygda skole. Dette må skje i samarbeid med næringslivet i bygda.

Hjemmel:

Budsjettpost:

UTGIFTER:

FINANSIERING:

OS KOMMUNE

SAKSFRAMLEGG

Utskrift til:

::: Sett inn forslag til vedtak over denne linjen ↑

Adresse
Rytrøa 14
2550 OS i Ø

E-postadresse:
postmottak@os.kommune.no

Telefon
62 47 03 00

Bankgiro
4280 17 18129

Foretaksregisteret
NO 943 464 723 MVA
20